

Sanok, 28 czerwca 2022 r.

Dh FELIKS GIELA

BURMISTRZ MIASTA SANOKA (20.11.1859-5.02.1936)

Dh Feliks Giela urodził się 20.11.1859 r. w Złoczowie. Jego rodzicami byli Jan i Bronisława z domu Krajewska.

Feliks Giela z wykształcenia był prawnikiem, lecz został aptekarzem, jako że jego zamiłowaniem była farmacja.

Po osiedleniu się w Sanoku był prawnikiem Apteki Obwodowej Jana Zarewicza (najstarszej w mieście), później jej zarządcą. Po śmierci Jana Zarewicza w 1892 r. został dzierżawcą apteki, a w r. 1896 r. za kwotę 75.000 zł. wykupił ją na własność wraz z przyległymi nieruchomościami i ogrodami od spadkobiercy Jana Zarewicza.

Feliks Giela działał w wielu organizacjach i na różnych polach:

- Był członkiem komitetu organizacyjnego Krajowego Zjazdu Strażackiego w Sanoku zorganizowanego w lipcu 1904 r.
- Należał do dyrekcji sklepu kółka rolniczego w Sanoku.
- Należał do założycielskiego komitetu powołanego Towarzystwa Upiększania Miasta Sanoka w 1904 r.
- Wspierał akcję powstania pomnika Tadeusza Kościuszki na pl. św. Jana.
- W 1884 r. Feliks Giela założył Bibliotekę Mieszczańską w Ramerówce, pełnił funkcję jej prezesa.
- W 1895 r. został wybrany członkiem Wydziału Towarzystwa Kasyna w Sanoku, gdzie organizowano bale, spotkania inteligencji i rzemieślników.
- Był działaczem Polskiego Stronnictwa Ludowego Towarzystwa Szkoły Ludowej.
- **Był członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Sanoku, gdzie był wydziałowym, pełnił funkcję podskarbiego i skarbnika i działał w komisji finansowej. Uczestniczył w I. Zlocie Sokolim we Lwowie z okazji 25-lecia Towarzystwa 5 i 6 czerwca 1892 r. Otrzymał tytuł Honorowego Członka gniazda TG „Sokół” w Sanoku.**
- Był członkiem zwyczajnym Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego.
- W 1904 r. wybrany został jednym z dyrektorów Towarzystwa Kasy Zaliczkowej w Sanoku na okres 6 lat.
- W 1905 r. wybrano go do Towarzystwa komisji szkontrującej Młodzieży Polskiej „Znicz” (komisja do Spraw Kontroli Państwowej).
- W 1905, 1907, 1910 był wybrany na członka wydziału „Towarzystwa Bursy” sprawującej pieczę nad Bursą Jubileuszową im. Cesarza Franciszka Józefa w Sanoku.

- W 1929 r. był jednym z założycieli Sanockiego Koła Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.
- Był członkiem czynnym zwyczajnym Towarzystwa dla Popierania Nauki Polskiej we Lwowie.
- Był politykiem Polskiego Stronnictwa Demokratycznego (tzw. galicyjscy demokraci). Należeli do niej w Sanoku: Jan Zarewicz, Michał Słuszkiewicz, Kazimierz Lipiński.
- Był radnym miejskim, a w tym asesorem.
- Od roku 1898 pełnił funkcję zastępcy burmistrza Aitala Witoszyńskiego, a po jego dymisji objął kierownictwo magistratem pozostając na stanowisku zastępcy burmistrza (ponieważ rada nie wybrała burmistrza z powodu braku wymaganej liczby radnych).

W roku 1907 Feliks Giela zrezygnował z pełnionej funkcji. Ostatecznie rada zebrała się i wybrała na burmistrza Feliksa Gielę, którą pełnił w atach 1907, 1910, 1911 i 1913. Jako burmistrz z urzędu był przewodniczącym Wydziału Kasy Oszczędności Miasta Sanoka.

W czasie sprawowania funkcji tego burmistrza miasto rozwijało się pod względem gospodarczym i kulturalnym. W czasie katastrofalnych powodzi w Sanoku w 1907 i 1908 Feliks Giela stanął na czele komitetu ratunkowego.

W 1910 roku ponownie został wybrany radnym Sanoka. W 1912 roku zdecydował się zrezygnować z funkcji burmistrza ze względu na stan zdrowia (choroba oczu). 5 grudnia 1912 r. zastąpił go Paweł Biedka. A 21 grudnia w 1912 roku rada miasta znów przegłosowała kandydata na burmistrza Feliksa Gielę. Latem będąc na kuracji w Lovranie przesłał ponownie pismo z rezygnacją, ale we wrześniu 1913 r. rada nie przyjęła rezygnacji i udzieliła Gieli urlop. Ale na posiedzeniu Rady Miejskiej 19 lutego 1914 r. przyjęto jego kategoryczną rezygnację z funkcji burmistrza. **Wtedy to jednomyślną decyzją Rady nadano mu Honorowego Obywatela Królewskiego Wolnego Miasta Sanoka** w uznaniu działalności na rzecz miasta na stanowiskach wiceburmistrza (w okresie powodzi), burmistrza (włączenie do miasta Posady Sanockiej). Jego zastępcą został Paweł Biedka wybrany 2 kwietnia 1914 roku.

Zasługi Feliksa Gieli:

- kierował Strażą Ogniową,
- działał na rzecz osób biednych i potrzebujących,
- prowadził powstanie koszar wojskowych na ul. Mickiewicza w 1912 roku,
- powstanie sanockiego szpitala,
- prężnie budowano nowe drogi, ulice, kanalizację, połączenie telefoniczne,
- pełnił stanowisko przewodniczącego dyrekcji Kasy Oszczędnościowej miasta Sanoka.

Podczas I Wojny Światowej po utworzeniu Naczelnego Komitetu Narodowego wszedł w skład Powiatowego Komitetu Narodowego w Sanoku, gdzie został kierownikiem sekcji finansowej.

W 1918 roku wraz z innymi osobistościami tj. Adamem Pytlem, Pawłem Biedką, Karolem Zaleskim, Janem Rajchlem, kapitanem Franciszkiem Stokiem i kapitanem Antonim Kurką współpracował w ramach powołanego 20 października 1918 r. Komitetu Samoobrony Narodowej, który z 31 października na 1 listopada dokonał bez walk przejęcia władzy w Sanoku.

Był radnym pierwszej powojennej rady od 1919 r

Był członkiem założonej 11 stycznia 1903 r. w Sanoku pierwszej filii Lwowskiego Towarzystwa Chowu Drobiu, Gołębi i Królików.

Był numizmatykiem.

W życiu prywatnym był związany z Olgą Ścibor-Rylską (1873-1898) córką Augusta, zmarłą przed planowanym ślubem. Giela na zawsze został jej wiernym i nie ożenił się nigdy, poświęcił się wyłącznie pracy.

Był osobą zamożną, część majątku przeznaczył na cele dobroczynne, w tym na fundusz pomocy ubogim.

W kwietniu 1917 r. został członkiem wieczystym stowarzyszenia galicyjskiego Czerwonego Krzyża . Był członkiem wspierającym Katolicki Związek Młodzieży Rękodzielniczej i Przemysłowej w Sanoku. W okresie

II Rzeczypospolitej w 1936 roku w **uznaniu zasług władze miasta przemianowały ulicę Zgody z dzielnicy Śródmieście nadając jej imię Feliksa Gieli.**

Feliks Giela zmarł 5 lutego 1936 roku. Jego nagrobek stanowi tumba sarkofagowa. Nagrobek został uznany jako obiekt zabytkowy i podlega ochronie prawnej.

Staraniem Stowarzyszenia Opieki nad Starymi Cmentarzami w Sanoku nagrobek został odnowiony w 1915 r.

Podczas uroczystości 130-lecia gniazda TG „Sokół” w Sanoku 29 czerwca 2019 r. na gmachu tegoż została odsłonięta tablica upamiętniająca 10 działaczy zasłużonych dla organizacji Sokolej i Sanoka w tym Feliksa Gieli.

Przy ul. 3 Maja, sanocki artysta-graficiarz Arkadiusz Andrejko namalował mural - wizerunek Feliksa Gieli.

Przypisy: Wikipedia, Wolna Encyklopedia

Dh. Barbara Milczanowska
zam. przy ul. Feliksa Gieli
TG „Sokół” w Sanoku
Grupa Turystyczno-Historyczna